

KNOW
HOW

Financieel

HANDBOEK FISCALE KENNIS - THEORIEBOEK

Boomberoepsonderwijs

Boom Beroepsonderwijs
info@boomberoepsonderwijs.nl
www.boomberoepsonderwijs.nl

Auteur: Paul Bles

Titel: Handboek Fiscale kennis - Theorieboek
ISBN: 978 90 3726 782 2
Eerste druk/eerste oplage

©2024 Boom Beroepsonderwijs | Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Auteursrecht ten aanzien van tekst- en datamining en machinelearning is nadrukkelijk voorbehouden.

Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van een (of meerdere) gedeelte(n) uit deze uitgave in bijvoorbeeld een (digitale) leeromgeving of een reader in het onderwijs (op grond van artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot Stichting Uitgeversorganisatie voor Onderwijslicenties (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-uvo.nl).

De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Door het gebruik van deze uitgave verklaart u kennis te hebben genomen van en akkoord te gaan met de specifieke productvoorwaarden en algemene voorwaarden van Boom Beroepsonderwijs, te vinden op www.boomberoepsonderwijs.nl.

INHOUD

Voorwoord	5
Hoofdstuk 1 Inleiding	7
1.1 Inleiding	7
1.2 Oriëntatie Belastingen	8
1.3 Belastingen: definitie	10
1.4 Belastingmoraal en belastingpolitiek	12
1.5 Belastingen en tarieven	13
1.6 Belastingbeginselen	15
1.7 Belastingen: manieren van indelen	16
1.8 Bronnen van belastingrecht	19
1.9 Rekenen met belastingen	21
1.10 Toeslagen	21
1.11 Procedures, maatregelen en rechtsbescherming	24
1.12 Samenvatting	28
1.13 Kernbegrippen	29
Hoofdstuk 2 Inkomstenbelasting - Inleiding en box 1	33
2.1 Inleiding	33
2.2 Oriëntatie inkomstenbelasting	34
2.3 Belastingsubject en belastingobject	34
2.4 Het boxenstelsel	37
2.5 Box 1: inkomsten uit werk en woning	38
2.6 Box 1: winst uit onderneming - Winstbepaling	38
2.7 Box 1: winst uit onderneming - Aftrekposten	43
2.8 Box 1: loon en overige inkomsten	51
2.9 Box 1: inkomsten uit de eigen woning	53
2.10 Box 1: persoonsgebonden aftrek	59
2.11 Box 1: schijventarief	61
2.12 Samenvatting	63
2.13 Kernbegrippen	65
Hoofdstuk 3 Inkomstenbelasting - Box 2 en 3	69
3.1 Inleiding	69
3.2 Box 2: winst uit aanmerkelijk belang	70
3.3 Box 3: sparen en beleggen	70
3.4 De aangifte	79
3.5 De heffingskortingen en de berekening van de inkomstenbelasting	84
3.6 De aanslag	88
3.7 Samenvatting	91
3.8 Kernbegrippen	92

Hoofdstuk 4	Loonbelasting	93
4.1	Inleiding	93
4.2	Oriëntatie loonbelasting	94
4.3	Loon	98
4.4	Onbelaste vergoedingen	101
4.5	Administratieve verplichtingen	105
4.6	Samenvatting	107
4.7	Kernbegrippen	108
Hoofdstuk 5	Vennootschapsbelasting	111
5.1	Inleiding	111
5.2	Oriëntatie vennootschapsbelasting	112
5.3	Vennootschapsbelasting: winstbepaling	113
5.4	Vennootschapsbelasting: tarief	120
5.5	Samenvatting	120
5.6	Kernbegrippen	121
Hoofdstuk 6	Omzetbelasting	123
6.1	Inleiding	123
6.2	Oriëntatie omzetbelasting	124
6.3	Belastingobject bij de omzetbelasting	125
6.4	Omzetbelasting en buitenlandse handel	127
6.5	Administratie en berekeningssystemen	129
6.6	Omzetbelasting: tarieven en vrijstellingen	139
6.7	Aftrek van voorbelasting	141
6.8	Kleineondernemersregeling	144
6.9	Aangifte omzetbelasting	145
6.10	Samenvatting	148
6.11	Kernbegrippen	150
	Index	152

VOORWOORD

Vakkennis, vaardigheden en kunnen werken met tools is essentieel voor iedereen die aan de slag wil in de zakelijke dienstverlening. Voor de assistent Business Services, Allround Assistant Business Services en de specialisten Office en Management Support, Business Administration & Control, Marketing & Communication en Legal, Insurance & HR Services.

De leermiddelen van Knowhow | Financieel zorgen dat jij – student Business Administration & Control Specialist - beschikt over de juiste vakkennis, deze kennis kunt toepassen en leert werken met de juiste tools.

Standaard opbouw Knowhow | Financieel

Je start altijd met uitleg van vakkennis en vakvaardigheden. Met kennis- en inzichtopdrachten stel je zelf vast of je de kennis beheerst. Met praktische opdrachten leer je kennis toe te passen en werk je aan vaardigheden om de kennis te verwerken. Je maakt kennis met software en informatiebronnen die jou kunnen helpen bij het inzetten van je kennis en vaardigheden.

De combinatie van kennis, vaardigheden en tools stelt je uiteindelijk in staat om opdrachten te maken die zijn gebaseerd op taken en producten uit de praktijk. Daarnaast ontwikkel je met Knowhow | Financieel ook studievaardigheden die op het hbo van je worden gevraagd.

Kwalificatiedossier Business Services en examens

De inhoud van alle Knowhow | Financieel-leermiddelen is afgestemd op het profieldeel Business Administration & Control specialist uit het kwalificatiedossier Business Services. De theorie en opdrachten bereiden je voor op de kennisexamens en praktijkexamens Business Administration & Control van Stichting Praktijkleren.

Hoe werkt de methode?

Knowhow | Financieel bestaat uit theorieboeken, werkboeken en een digitale leeromgeving, waar je via je computer, tablet of smartphone in kunt werken. In deze onlineomgeving vind je alle theorie en opdrachten uit deze boeken, inclusief de video's, weblinks en documenten.

Je kunt daarnaast in de digitale leeromgeving met verschillende soorten opdrachten aan het werk. Vaktermen leren met een begrippenlijst, jezelf overhoren met Test je kennis, doe-opdrachten waar je met kennis, vaardigheden en tools aan de slag gaat en opdrachten die zijn gebaseerd op taken uit de beroepspraktijk.

De digitale leeromgeving kun je bereiken via digitaal.boomonderwijs.nl.

Bekijk de video, activeer de weblink of download het document.

Hoe moet je de licentie activeren?

Voordat je de digitale leeromgeving kunt gebruiken, moet je je licentie activeren.

- Overleg met je docent welk type account je gebruikt.
- Ga naar www.boomberoepsonderwijs.nl/licentie.
- Bekijk de instructiefilm of lees het stappenplan.
- Volg de stappen.

HOOFDSTUK 1

INLEIDING

1.1 Inleiding

'Belastingen, leuker kunnen we het niet maken, makkelijker wel.' Met deze slogan geeft de Belastingdienst aan dat ze wel begrijpen dat belasting betalen niet leuk is, maar dat ze wel hun best doen om belastingen eenvoudiger te maken met elektronische aangifte en dergelijke. Ook geeft het goed aan hoe we allemaal denken over belastingen. Belasting betalen is niet echt leuk. Maar we moeten nu eenmaal onze bijdrage leveren aan de maatschappij. We betalen vrijwel allemaal bijvoorbeeld loonbelasting, inkomstenbelasting of omzetbelasting (btw). Maar waarom? Hoe zit dat nu eigenlijk met de belastingen?

Belasting betalen.

Hoe werken belastingen?

Uitgaven en inkomsten

De overheid doet uitgaven en heeft dus inkomsten nodig. Vergelijk het maar met een gezin. De ouders doen boodschappen, betalen de huur of de hypotheek, tanken benzine en geven de kinderen vaak zakgeld.

Zo is het ook met de overheid. De overheid heeft ook inkomsten nodig. De meeste inkomsten voor de overheid bestaan uit belastingen. Burgers betalen belasting over hun salaris en over de winst uit een bedrijf. Als je iets koopt in de winkel, wordt de prijs van het product verhoogd met omzetbelasting. En als je tankt, betaal je belasting (accijns) over de benzine. De eigenaar

KNOW
HOW

Financieel

HANDBOEK FISCALE KENNIS - WERKBOEK

Boomberoepsonderwijs

Boom Beroepsonderwijs
info@boomberoepsonderwijs.nl
www.boomberoepsonderwijs.nl

Auteur: Paul Bles

Titel: Handboek Fiscale kennis - Werkboek
ISBN: 978 90 3726 782 2
Eerste druk/eerste oplage

©2024 Boom Beroepsonderwijs | Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Auteursrecht ten aanzien van tekst- en datamining en machinelearning is nadrukkelijk voorbehouden.

Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van een (of meerdere) gedeelte(n) uit deze uitgave in bijvoorbeeld een (digitale) leeromgeving of een reader in het onderwijs (op grond van artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot Stichting Uitgeversorganisatie voor Onderwijslicenties (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-uvo.nl).

De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Door het gebruik van deze uitgave verklaart u kennis te hebben genomen van en akkoord te gaan met de specifieke productvoorwaarden en algemene voorwaarden van Boom Beroepsonderwijs, te vinden op www.boomberoepsonderwijs.nl.

INHOUD

Voorwoord	5
Hoofdstuk 1 Inleiding	7
1.1 Inleiding	7
1.2 Oriëntatie Belastingen	10
1.3 Belastingen: definitie	11
1.4 Belastingmoraal en belastingpolitiek	12
1.5 Belastingen en tarieven	13
1.6 Belastingbeginselen	15
1.7 Belastingen: manieren van indelen	17
1.8 Bronnen van belastingrecht	18
1.9 Rekenen met belastingen	18
1.10 Toeslagen	18
1.11 Procedures, maatregelen en rechtsbescherming	19
1.12 Aan de slag	20
1.13 Beroepstaak	21
Hoofdstuk 2 Inkomstenbelasting - Inleiding en box 1	27
2.1 Inleiding	27
2.2 Oriëntatie inkomstenbelasting	27
2.3 Belastingsubject en belastingobject	27
2.4 Het boxenstelsel	28
2.5 Box 1: inkomsten uit werk en woning	29
2.6 Box 1: winst uit onderneming - Winstbepaling	30
2.7 Box 1: winst uit onderneming - Aftrekposten	31
2.8 Box 1: loon en overige inkomsten	33
2.9 Box 1: inkomsten uit de eigen woning	35
2.10 Box 1: persoonsgebonden aftrek	37
2.11 Box 1: schijventarief	37
2.12 Aan de slag	39
2.13 Beroepstaak	40
Hoofdstuk 3 Inkomstenbelasting - Box 2 en 3	43
3.1 Inleiding	43
3.2 Box 2: winst uit aanmerkelijk belang	43
3.3 Box 3: sparen en beleggen	44
3.4 De aangifte	48
3.5 De heffingskortingen en de berekening van de inkomstenbelasting	49
3.6 De aanslag	51
3.7 Aan de slag	51
3.8 Beroepstaak	52

Hoofdstuk 4	Loonbelasting	55
4.1	Inleiding	55
4.2	Oriëntatie loonbelasting	55
4.3	Loon	57
4.4	Onbelaste vergoedingen	58
4.5	Administratieve verplichtingen	60
4.6	Aan de slag	61
4.7	Beroepstaak	63
Hoofdstuk 5	Vennootschapsbelasting	67
5.1	Inleiding	67
5.2	Oriëntatie vennootschapsbelasting	67
5.3	Vennootschapsbelasting: winstbepaling	68
5.4	Vennootschapsbelasting: tarief	71
5.5	Aan de slag	72
5.6	Beroepstaak	74
Hoofdstuk 6	Omzetbelasting	77
6.1	Inleiding	77
6.2	Oriëntatie omzetbelasting	77
6.3	Belastingobject bij de omzetbelasting	79
6.4	Omzetbelasting en buitenlandse handel	79
6.5	Administratie en berekeningssystemen	80
6.6	Omzetbelasting: tarieven en vrijstellingen	83
6.7	Aftrek van voorbelasting	85
6.8	Kleineondernemersregeling	86
6.9	Aangifte omzetbelasting	87
6.10	Aan de slag	90
6.11	Beroepstaak	91

VOORWOORD

Vakkennis, vaardigheden en kunnen werken met tools is essentieel voor iedereen die aan de slag wil in de zakelijke dienstverlening. Voor de assistent Business Services, Allround Assistant Business Services en de specialisten Office en Management Support, Business Administration & Control, Marketing & Communication en Legal, Insurance & HR Services.

De leermiddelen van Knowhow | Financieel zorgen dat jij – student Business Administration & Control Specialist - beschikt over de juiste vakkennis, deze kennis kunt toepassen en leert werken met de juiste tools.

Standaard opbouw Knowhow | Financieel

Je start altijd met uitleg van vakkennis en vakvaardigheden. Met kennis- en inzichtopdrachten stel je zelf vast of je de kennis beheerst. Met praktische opdrachten leer je kennis toe te passen en werk je aan vaardigheden om de kennis te verwerken. Je maakt kennis met software en informatiebronnen die jou kunnen helpen bij het inzetten van je kennis en vaardigheden.

De combinatie van kennis, vaardigheden en tools stelt je uiteindelijk in staat om opdrachten te maken die zijn gebaseerd op taken en producten uit de praktijk. Daarnaast ontwikkel je met Knowhow | Financieel ook studievaardigheden die op het hbo van je worden gevraagd.

Kwalificatiedossier Business Services en examens

De inhoud van alle Knowhow | Financieel-leermiddelen is afgestemd op het profieldeel Business Administration & Control specialist uit het kwalificatiedossier Business Services. De theorie en opdrachten bereiden je voor op de kennisexamens en praktijkexamens Business Administration & Control van Stichting Praktijkleren.

Hoe werkt de methode?

Knowhow | Financieel bestaat uit theorieboeken, werkboeken en een digitale leeromgeving, waar je via je computer, tablet of smartphone in kunt werken. In deze onlineomgeving vind je alle theorie en opdrachten uit deze boeken, inclusief de video's, weblinks en documenten.

Je kunt daarnaast in de digitale leeromgeving met verschillende soorten opdrachten aan het werk. Vaktermen leren met een begrippenlijst, jezelf overhoren met Test je kennis, doe-opdrachten waar je met kennis, vaardigheden en tools aan de slag gaat en opdrachten die zijn gebaseerd op taken uit de beroepspraktijk.

De digitale leeromgeving kun je bereiken via digitaal.boomonderwijs.nl.

Bekijk de video, activeer de weblink of download het document.

Hoe moet je de licentie activeren?

Voordat je de digitale leeromgeving kunt gebruiken, moet je je licentie activeren.

- Overleg met je docent welk type account je gebruikt.
- Ga naar www.boomberoepsonderwijs.nl/licentie.
- Bekijk de instructiefilm of lees het stappenplan.
- Volg de stappen.

HOOFDSTUK 1

INLEIDING

1.1 Inleiding

Opdracht 1 Welke belastingen betaal jij?

- a. Bespreek samen met medestudenten welke belastingen jullie zelf al eens betaald hebben. En of die thuis of op het werk betaald worden. Zet die hierna op een rijtje.

- b. Bespreek samen met medestudenten welke belastingen een ondernemer wellicht moet betalen. Zet die hierna op een rijtje.

Opdracht 2 Woordenpuzzel belastingrecht

Natuurlijk weet je nog niet veel over belastingrecht. Toch is het leuk om eens een spel te spelen met begrippen die je in dit boek gaat tegenkomen. Kijk eerst eens naar dit 'woordenbord'. Zet de begrippen op de juiste plaats in de volgende tekst. Succes!

Je kunt hier ook een wedstrijd van maken met medestudenten.

Aanslag		Inkomstenbelasting			FIOD	
Progressief tarief			Proportioneel tarief			
Onroerendezaakbelasting	Profijtbeginsel	Assurantiebelaasting	Aangifte	Schenkelasting	Loonbelasting	Aftrekpost
			Accijns			
			DigiD			
			Vrijstelling			
			Hoger beroep			
Schijventarief			Bezwaar			
Draagkrachtbeginsel			Overdrachtsbelasting			

De belastingwoordenpuzzel.

Je werkgever houdt _____ in op je salaris. Als je meer inkomsten hebt, betaal je over je inkomen _____. Ziektekosten mag je soms in mindering brengen op je inkomen. Dat heet een _____. Voor de inkomstenbelasting (IB) geef je jouw inkomsten op via een _____ met behulp van je _____-code. Daarna staat in de _____ hoeveel je moet betalen. Niet eens? Dan kun je daar _____ tegen aantekenen. Eventueel kun je naar de rechtbank. Dat heet 'in beroep gaan'. Eventueel is daarna nog _____ mogelijk bij het gerechtshof.

Je betaalt belasting over je verzekeringspremie: de _____. Over benzine betaal je _____. Als je een huis koopt, betaal je _____. En daarna betaal je aan de gemeente de _____. Als iemand jou ooit een groot geldbedrag geeft, moet je daar wel _____ over betalen.